

Algemene Beschouwingen Almelo Centraal - juli 2024

De noodzaak van draagvlak en vertrouwen

De gemeente Almelo staat opnieuw aan de vooravond van moeilijke politieke beslissingen. Na een aantal jaren van relatieve voorspoed is er weer de noodzaak van stevige bezuinigingen – al is nog onzeker hoe drastisch ze zullen worden. Op zulke momenten is het extra belangrijk dat politieke beslissingen kunnen rekenen op draagvlak in de samenleving. voor een samenleving goed als politiek en openbaar bestuur kunnen rekenen op draagvlak.

Voor draagvlak is vertrouwen nodig – en precies dit publieke vertrouwen staat onder grote druk. Dit speelt op landelijk niveau, maar zeker ook op het niveau van de Almeloise gemeentepolitiek. Het is zeer bedroevend om te zien hoe het Almeloise college en een meerderheid van onze raad actief bijdragen aan de ondergraving van het vertrouwen.

De rampzalige omgang met het dossier Stadstheater – zowel in de aanloop naar het raadsbesluit als in het vervolg daarop – heeft veel schade toegebracht aan het aanzien van politiek en openbaar bestuur. Het is onze dure plicht om dit met elkaar te proberen te herstellen. Zeker nu we hoogstwaarschijnlijk weer beslissingen moeten gaan nemen die in negatieve zin gevoeld gaan worden door onze inwoners, met maatregelen die hen in hun persoonlijke, dagelijkse leven gaan raken. Zeker als het gaat om bezuinigingen in het sociale domein.

Ongewenste versoering sociaal domein

Wat de bezuinigingsvoorstellen op het sociale domein precies zullen gaan inhouden, is op dit moment nog niet bekend. De voorzetten die worden gegeven in de Perspectiefnota, stellen ons echter bepaald niet gerust. Het omzetten van maatwerk naar collectief aangeboden voorzieningen wordt gepresenteerd als iets positiefs, maar betekent in de praktijk een verslechtering en versoering. Maatwerk heeft altijd de voorkeur. Maatwerk en keuzevrijheid doen recht aan het individu en diens autonomie.

We moeten niet vergeten dat veel van onze kwetsbaardere en hulpbehoevender inwoners ook de afgelopen jaren al veel hebben ingeleverd als het gaat om hulp, ondersteuning en servicegerichtheid. Hoeveel méér wil het college deze mensen nog gaan afnemen?

Ook weten we dat de gemeente en partnerorganisaties altijd een deel van de mensen die in aanmerking komen voor hulp en ondersteuning, niet bereiken. We mogen geen bezuinigingen accepteren die het aandeel niet-bereikte inwoners doen groeien. Sterker, we moeten er te allen tijde naar blijven streven om het bereik van onze voorzieningen te vergróten.

Stad uit balans

De globale bezuinigingsvoorstellen van het college doen in ieder geval een aanslag op het sociale domein. Extra zorgelijk is dat bovenop die bezuinigingen er ook het voornemen is om de gehele reserve sociaal domein van € 4,4 miljoen leeg te trekken en over te hevelen naar de algemene reserve. Dit wordt beargumenteerd met een beroep op de noodzaak om de stad 'in balans' te brengen en om van Almelo 'een aantrekkelijke stad' te maken.

Eén ding is zeker: het verder uitkleden van het sociale domein en onze basisvoorzieningen betekent dat de stad verder uit balans zal raken.

En wat betekent eigenlijk die 'aantrekkelijke stad'? Aantrekkelijk voor wie? Voor investeerders die het helemaal niets kan schelen waar ze hun winsten behalen, áls ze maar winsten behalen? Moeten wij daar als samenleving – letterlijk en figuurlijk – voor betalen?

Of aantrekkelijk voor bijvoorbeeld de hoogopgeleide werknemers in de high tech die moeten komen naar nu nog niet bestaande bedrijfsvestigingen en waarvan niemand überhaupt weet waar deze werknemers vandaan moeten komen?

Niet de fout ingaan met XL2

Wat Bedrijvenpark XL2 betreft, waar deze high tech volgens het college zou moeten komen, pleiten wij opnieuw voor grote waakzaamheid in de besluitvorming. Het college doet graag alsof de komst van XL2 al zeker is, maar dit is zeker nog geen gelopen race. Nog steeds zien wij ook geen enkele aanwijzing dat de komst van XL2 haalbaar is op de manier die het college ons voorspiegelt, namelijk met maximaal 25% van het terreinoppervlak voor grootschalige distributiebedrijven. Nog steeds zien wij het grote gevaar dat de raad straks wordt voorgespiegeld dat de rijdende trein niet meer te stoppen is en we dus akkoord moeten gaan met een veel groter percentage aan dit soort, in allerlei opzichten, volstrekt ongewenste bedrijven.

Laat XL2, de manier waarop we omgaan met onze schaarse grond en ons bedreigde landschap, vooral geen treinrit zijn waar we later spijt van krijgen. In vrijwel iedere analyse van de problematiek waar Almelo mee te dealen heeft, wordt teruggegrepen op het verlies van de textielindustrie. Een ontwikkeling waarvan we zo'n vijftig jaar na dato nog steeds de pijnlijke gevolgen voelen en die onze stad nog steeds mede uit balans houdt. Laten we Almelo met XL2 niet opnieuw met een problematische erfenis belasten. We zijn hier zelf bij. Wij hebben het in onze hand.

Uitstel en onduidelijkheid

Voorlopig echter blijven er vele tonnen euro's uitgegeven worden aan onderzoek na onderzoek om de komst van XL2 links- of rechtsom toch te faciliteren. Geld dat aanmerkelijk beter besteed had kunnen worden en de aankomende bezuinigingen had kunnen verzachten.

Op hoe al het aan XL2 gelinkte budget wordt besteed, en om welke bedragen het in de praktijk precies gaat, is geen onderdeel van de informatievoorziening van het college aan de raad. De raad wordt hier onvoldoende in staat gesteld om zijn controlerende taak uit te voeren.

Dat geldt trouwens voor meer onderwerpen. Zo ook, bijvoorbeeld, voor Citymarketing. Beloftes van de wethouder op dit punt – bij de Perspectiefnota van vorig jaar werd ons voor het vierde kwartaal van 2023 een plan beloofd – worden niet nagekomen. We zien en horen niets.

Ook het opstellen van een cultuurvisie, een belofte die al meteen bij het coalitieakkoord is gedaan, is keer op keer uitgesteld. Inmiddels is er eindelijk een begin van een begin gemaakt. Er ligt nu een planning, maar die belooft dat de cultuurvisie pas in juni volgend jaar klaar is. Dit betekent dat ze in ieder geval niet mee kan in de perspectiefnota van volgend jaar, en het lijkt nog de vraag of ze op een volwaardige manier worden meegenomen in de laatste begroting van dit college.

Dossier-Stadstheater een keerpunt?

Overigens, terugkomend op citymarketing en het presenteren van Almelo als aantrekkelijke stad: het heeft weinig zin om hier zo veel geld aan uitgeven en zo veel aandacht aan besteden, als je tegelijk zulke rampen veroorzaakt als met het dossier-Stadstheater. De kwestie-Stadstheater zal nog lang blijven nadreunen en reikt verder dan de discussie over wel of geen theater. Dit dossier heeft duidelijk aan het licht gebracht hoe de bestuurscultuur in Almelo ervoor staat, hoe bestuur en coalitie, als het hun uitkomt, omgaan met besluitvormingsprocessen. En ook hoe ze omgaan met de feiten en met kritische onderzoeksjournalistieke publicaties.

De gang van zaken in en rondom dit dossier drukt zwaar op het beeld dat mensen van buiten van Almelo hebben. En, nog vele malen erger, het ondergraaft het vertrouwen van onze eigen inwoners in de politiek en het openbaar bestuur. We moeten deze pijnlijke kwesties met elkaar onder ogen durven te zien. We mogen onze ogen niet sluiten voor alle terechte boosheid en kritiek. En we hebben de plicht om er met elkaar aan te werken om het vertrouwen weer te herstellen.